Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 4ης Σεπτεμβρίου 2014*

«Προδικαστική παραπομπή — Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Κανονισμός (ΕΚ) 1896/2006 — Ευρωπαϊκή διαδικασία διαταγής πληρωμής — Έλλειψη έγκυρης επιδόσεως ή κοινοποιήσεως — Αποτελέσματα — Ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής κηρυχθείσα εκτελεστή — Ανακοπή — Επανεξέταση σε εξαιρετικές περιπτώσεις — Προθεσμίες»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-119/13 και C-120/13,

με αντικείμενο αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Amtsgericht Wedding (Γερμανία), με αποφάσεις, αντιστοίχως, στις 7 Ιανουαρίου και 5 Φεβρουαρίου 2013, οι οποίες περιήλθαν στο Δικαστήριο στις 14 Μαρτίου 2013, στο πλαίσιο των δικών

eco cosmetics GmbH & Co. KG

κατά

Virginie Laetitia Barbara Dupuy (C-119/13),

και

Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH

κατά

Tetyana Bonchyk (C-120/13),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Ilešič, πρόεδρο τμήματος, C. G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader (εισηγήτρια) και E. Jarašiūnas, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η V. L. B. Dupuy, εκπροσωπούμενη από την M. Stawska-Höbel, Rechtsanwältin,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Henze και την J. Kemper,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

— η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Φ. Δεδούση και Μ. Σκορίλα,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον L. D'Ascia, avvocato dello Stato,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις A.-M. Rouchaud-Joët και B. Eggers,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 9ης Απριλίου 2014,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως αφορούν την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΚ) 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας διαταγής πληρωμής (ΕΕ L 399, σ. 1).

2 Οι αιτήσεις αυτές υποβλήθηκαν στο πλαίσιο δύο διαφορών μεταξύ, αφενός, της eco cosmetics GmbH & Co. KG (στο εξής: eco cosmetics), με έδρα στη Γερμανία, και της V. L. B. Dupuy, κατοίκου Γαλλίας, και, αφετέρου, της Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH, με έδρα στην Αυστρία, και της T. Bonchyk, κατοίκου Γερμανίας, ως προς διαδικασίες ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 13, 19 και 23 έως 25 του κανονισμού 1896/2006 έχουν ως εξής:

«(13) Με την αίτηση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, ο αιτών θα πρέπει να υποχρεούται να χορηγεί επαρκώς ακριβείς πληροφορίες που να προσδιορίζουν με σαφήνεια και να υποστηρίζουν την αξίωσή του προκειμένου να παρέχεται στον καθού η δυνατότητα να επιλέγει συνειδητά αν θα την αμφισβητήσει ή όχι.

[...]

(19) Λόγω διαφορών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τους κανόνες πολιτικής δικονομίας και ειδικά αυτούς που διέπουν την επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων, είναι ανάγκη να αναγραφεί ένας ειδικός λεπτομερής ορισμός των ελάχιστων κανόνων που θα πρέπει να ισχύουν στο πλαίσιο της διαδικασίας της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Συγκεκριμένα, κάθε τρόπος επίδοσης που βασίζεται σε πλάσμα δικαίου όσον αφορά στην τήρηση των ελάχιστων αυτών κανόνων δεν θα πρέπει να θεωρείται επαρκής για την επίδοση ή την κοινοποίηση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής.

[...]

(23) Ο καθού μπορεί να υποβάλει δήλωση αντιρρήσεων χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο που περιέχεται στον παρόντα κανονισμό. Ωστόσο, τα δικαστήρια θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη οιαδήποτε άλλη γραπτή μορφή αντιρρήσεων, αν είναι διατυπωμένη με σαφήνεια.

(24) Η δήλωση αντιρρήσεων που κατατίθεται εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας θα πρέπει να περατώνει τη διαδικασία ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και να συνεπάγεται την αυτόματη μεταφορά της υπόθεσης σε τακτική πολιτική διαδικασία, εκτός εάν ο αιτών έχει ρητά ζητήσει τη λήξη της διαδικασίας σε μια τέτοια περίπτωση. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η έννοια της τακτικής πολιτικής διαδικασίας δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται αναγκαστικά υπό την έννοια του εθνικού δικαίου.

(25) Μετά τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή δήλωσης αντιρρήσεων, σε ορισμένες εξαιρετικές περιστάσεις, ο καθού θα πρέπει να δικαιούται να ζητήσει την επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Η επανεξέταση σε εξαιρετικές περιστάσεις δεν θα πρέπει να σημαίνει ότι παρέχεται στον καθού δεύτερη ευκαιρία να αντικρούσει την αξίωση. Κατά τη διαδικασία επανεξέτασης, η ουσία της αξίωσης δεν θα πρέπει να αξιολογείται πέραν των λόγων που απορρέουν από τις εξαιρετικές περιστάσεις που επικαλείται ο καθού. Οι άλλες εξαιρετικές περιστάσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την περίπτωση κατά την οποία η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής βασίσθηκε σε ψευδή στοιχεία που περιλαμβάνονται στο έντυπο της αίτησης.»

4 Κατά την αιτιολογική σκέψη 27 του εν λόγω κανονισμού, «οι διαδικασίες για την εκτέλεση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής θα πρέπει να εξακολουθούν να διέπονται από το εθνικό δίκαιο».

5 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1896/2006 ορίζει:

«Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί:

α) στην απλούστευση, επιτάχυνση και μείωση των εξόδων της εκδίκασης διαφορών για διασυνοριακές υποθέσεις όσον αφορά μη αμφισβητούμενες χρηματικές αξιώσεις, με τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής».

6 Το άρθρο 6 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Δικαστική αρμοδιότητα», προβλέπει στην παράγραφό του 1:

«Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, η δικαστική αρμοδιότητα προσδιορίζεται σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες κοινοτικού δικαίου, ιδίως του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001 [του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 12, σ. 1)].»

7 Το άρθρο 12, παράγραφοι 3 και 5, του κανονισμού 1896/2006 έχει ως εξής:

«3. Με την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, γνωστοποιείται στον καθού ότι έχει τις εξής δυνατότητες επιλογής:

α) να καταβάλει στον αιτούντα το ποσό το οποίο ορίζεται στη διαταγή·

ή

β) να αντιταχθεί στη διαταγή με την κατάθεση δήλωσης αντιρρήσεων στο δικαστήριο προέλευσης, που αποστέλλεται εντός 30 ημερών από την επίδοση ή την κοινοποίηση της διαταγής στον καθού.

[…]

5. Το δικαστήριο μεριμνά για την επίδοση ή την κοινοποίηση της διαταγής στον καθού σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, τηρουμένων των ελαχίστων κανόνων που προβλέπονται στα άρθρα 13, 14 και 15.»

8 Το άρθρο 13 του κανονισμού 1896/2006, με τίτλο «Επίδοση ή κοινοποίηση με αποδεικτικό παραλαβής εκ μέρους του καθού», ορίζει:

«Η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής μπορεί να επιδίδεται ή να κοινοποιείται στον καθού σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η επίδοση ή κοινοποίηση, με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) προσωπική επίδοση ή κοινοποίηση που βεβαιώνεται με αποδεικτικό παραλαβής, το οποίο περιλαμβάνει την ημερομηνία παραλαβής και υπογράφεται από τον καθού,

β) προσωπική επίδοση ή κοινοποίηση, που βεβαιώνεται με έγγραφο το οποίο υπογράφεται από το αρμόδιο πρόσωπο που διενήργησε την επίδοση ή κοινοποίηση και το οποίο αναφέρει ότι ο καθού παρέλαβε το έγγραφο ή αρνήθηκε να το παραλάβει χωρίς νόμιμη αιτία, καθώς και την ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης,

γ) ταχυδρομική επίδοση ή κοινοποίηση που βεβαιώνεται με αποδεικτικό παραλαβής, το οποίο περιλαμβάνει την ημερομηνία παραλαβής, υπογράφεται δε και επιστρέφεται από τον καθού,

δ) επίδοση ή κοινοποίηση με ηλεκτρονικά μέσα, όπως τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, που βεβαιώνεται με αποδεικτικό παραλαβής, το οποίο περιλαμβάνει την ημερομηνία παραλαβής, υπογράφεται δε και επιστρέφεται από τον καθού.»

9 Το άρθρο 14, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Επίδοση ή κοινοποίηση χωρίς αποδεικτικό παραλαβής εκ μέρους του καθού», προβλέπει:

«1. Η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής μπορεί επίσης να επιδίδεται ή να κοινοποιείται στον καθού σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η επίδοση ή κοινοποίηση, με έναν από τους εξής τρόπους:

α) προσωπική επίδοση ή κοινοποίηση στην προσωπική διεύθυνση του οφειλέτη, σε πρόσωπα που συγκατοικούν με τον οφειλέτη ή εργάζονται εκεί,

β) στην περίπτωση αυτοαπασχολούμενου οφειλέτη ή νομικού προσώπου, προσωπική επίδοση ή κοινοποίηση στον επαγγελματικό χώρο του οφειλέτη, σε πρόσωπα που απασχολούνται από τον οφειλέτη,

γ) κατάθεση του εγγράφου στο γραμματοκιβώτιο του οφειλέτη,

δ) κατάθεση του εγγράφου σε ταχυδρομικό γραφείο ή σε αρμόδια δημόσια αρχή και εναπόθεση γραπτής κοινοποίησης της εν λόγω κατάθεσης στο γραμματοκιβώτιο του οφειλέτη, εφόσον η γραπτή γνωστοποίηση διασαφηνίζει τον χαρακτήρα του εγγράφου ως δικαστικό έγγραφο ή το έννομο αποτέλεσμα της γνωστοποίησης ως επέχουσας θέση επίδοσης ή κοινοποίησης και σηματοδοτεί την έναρξη του χρόνου των προθεσμιών,

ε) ταχυδρομική αποστολή χωρίς απόδειξη σύμφωνα με την παράγραφο 3, εφόσον ο οφειλέτης έχει τη διεύθυνσή του στο κράτος μέλος προέλευσης,

στ) ηλεκτρονικά μέσα που πιστοποιούνται από αυτόματη επιβεβαίωση παραλαβής, εφόσον ο οφειλέτης έχει δεχθεί ρητώς αυτή τη μέθοδο επίδοσης ή κοινοποίησης εκ των προτέρων.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η επίδοση ή κοινοποίηση βάσει της παραγράφου 1 δεν γίνεται αποδεκτή αν η διεύθυνση του οφειλέτη δεν είναι γνωστή με βεβαιότητα.»

10 Το άρθρο 15 του ίδιου κανονισμού, με τίτλο «Επίδοση ή κοινοποίηση σε αντιπρόσωπο», έχει ως εξής:

«Η επίδοση ή κοινοποίηση βάσει των άρθρων 13 ή 14 μπορεί να διενεργείται και στον αντιπρόσωπο του καθού.»

11 Κατά το άρθρο 16 του κανονισμού 1896/2006:

«1. Ο καθού μπορεί να υποβάλει δήλωση αντιρρήσεων κατά της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ενώπιον του δικαστηρίου προέλευσης χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο F που παρατίθεται στο Παράρτημα VI, το οποίο του παρέχεται μαζί με την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής.

2. Η δήλωση αντιρρήσεων πρέπει να αποστέλλεται εντός 30 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης της διαταγής στον καθού.

3. Ο καθού δηλώνει στη δήλωση αντιρρήσεων ότι αμφισβητεί την αξίωση, χωρίς να πρέπει να προσδιορίζει τους σχετικούς λόγους.

[...]»

12 Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Σε περίπτωση υποβολής δήλωσης αντιρρήσεων εντός της προβλεπομένης στο άρθρο 16, παράγραφος 2, προθεσμίας, η διαδικασία συνεχίζεται ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων του κράτους μέλους προέλευσης σύμφωνα με τους συνήθεις κανόνες πολιτικής δικονομίας, εκτός εάν ο αιτών έχει ζητήσει ρητά να λήξει η διαδικασία σε αυτή την περίπτωση.

[...]»

13 Το άρθρο 18 του ίδιου κανονισμού, με τίτλο «Εκτελεστότητα», προβλέπει:

«1. Εάν, εντός της προθεσμίας του άρθρου 16, παράγραφος 2, λαμβάνοντας υπόψη κατάλληλο χρονικό διάστημα ώστε το δικόγραφο της δήλωσης να φτάσει, δεν έχει υποβληθεί δήλωση αντιρρήσεων ενώπιον του δικαστηρίου προέλευσης, το δικαστήριο κηρύσσει αμελλητί εκτελεστή την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο G που παρατίθεται στο Παράρτημα VII. Το δικαστήριο προέλευσης επαληθεύει την ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, οι τυπικές προϋποθέσεις της εκτελεστότητας διέπονται από το δίκαιο του κράτους μέλους προέλευσης.

3. Το δικαστήριο αποστέλλει στον αιτούντα την εκτελεστή ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής.»

14 Το άρθρο 20 του κανονισμού 1896/2006, με τίτλο «Επανεξέταση σε έκτακτες περιπτώσεις», ορίζει:

«1. Μετά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 16, παράγραφος 2, ο καθού δικαιούται να ζητήσει την επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του κράτους μέλους προέλευσης, όταν:

α) i) η διαταγή πληρωμής επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε με έναν από τους τρόπους που προβλέπονται στο άρθρο 14,

και

ii) η επίδοση ή κοινοποίηση δεν διενεργήθηκε εγκαίρως ώστε να είναι σε θέση ο καθού να προετοιμάσει την υπεράσπισή του, χωρίς δική του υπαιτιότητα,

ή

β) ο καθού δεν είχε τη δυνατότητα να αντιταχθεί στην αξίωση για λόγους ανωτέρας βίας ή λόγω εκτάκτων περιστάσεων, χωρίς δική του υπαιτιότητα,

εφόσον και στις δύο περιπτώσεις ενεργεί ταχέως.

2. Μετά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 16, παράγραφος 2, ο καθού δικαιούται επίσης να ζητήσει την επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του κράτους μέλους προέλευσης, όταν η έκδοση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ήταν προδήλως εσφαλμένη, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, ή λόγω άλλων εξαιρετικών περιστάσεων.

3. Εάν το δικαστήριο απορρίψει την αίτηση του καθού με βάση το ότι δεν ισχύει κανένας από τους λόγους επανεξέτασης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής παραμένει εν ισχύι.

Εάν το δικαστήριο αποφασίσει ότι η επανεξέταση δικαιολογείται για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής καθίσταται άκυρη.»

15 Το άρθρο 21, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, οι διαδικασίες εκτέλεσης διέπονται από το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής που καθίσταται εκτελεστή εκτελείται σύμφωνα με τους αυτούς όρους που ισχύουν για εκτελεστή απόφαση εκδοθείσα στο κράτος μέλος εκτέλεσης.»

16 Το άρθρο 26 του ίδιου κανονισμού, με τίτλο «Σχέση με το εθνικό δικονομικό δίκαιο», έχει ως εξής:

«Όλα τα δικονομικά ζητήματα που δεν ρυθμίζονται ρητά με τον παρόντα κανονισμό διέπονται από το εθνικό δίκαιο.»

Το γερμανικό δίκαιο

17 Στο γερμανικό δίκαιο, ο κώδικας πολιτικής δικονομίας (Zivilprozessordnung) ρυθμίζει τη διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής.

Οι διαφορές της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

Υπόθεση C-119/13

18 Η eco cosmetics, εταιρία γερμανικού δικαίου, ζήτησε από το αιτούν δικαστήριο την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής κατά της V. L. B. Dupuy, κατοίκου Γαλλίας.

19 Στις 22 Μαρτίου 2010, το Amtsgericht Wedding (Περιφερειακό πρωτοδικείο Wedding), σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού 1896/2006, δέχθηκε την εν λόγω αίτηση και εξέδωσε τη ζητηθείσα ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής και, στη συνέχεια, την κοινοποίησε με διεθνή συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής. Όπως προκύπτει από την απόδειξη παραλαβής, η διαταγή αυτή κοινοποιήθηκε στις 31 Μαρτίου 2010 στη διεύθυνση την οποία υπέδειξε η eco cosmetics. Η απόδειξη παραλαβής δεν περιλαμβάνει άλλα στοιχεία σχετικά με την επίδοση.

20 Στις 20 Μαΐου 2010, το αιτούν δικαστήριο κήρυξε την εν λόγω διαταγή πληρωμής εκτελεστή.

21 Με το από 28 Ιουλίου 2010 έγγραφο του δικηγόρου της, η V. L. B. Dupuy αμφισβήτησε την επίμαχη διαταγή πληρωμής. Με το από 5 Αυγούστου 2010 έγγραφο, το αιτούν δικαστήριο επισήμανε ότι η δήλωση αντιρρήσεων ήταν εκπρόθεσμη και, στο στάδιο αυτό, ήταν μόνο δυνατή αίτηση επανεξετάσεως βάσει του άρθρου 20 του κανονισμού 1896/2006.

22 Δύο μήνες αργότερα, με το από 7 Οκτωβρίου 2010 έγγραφο, η V. L. B. Dupuy υπέβαλε αίτηση επανεξετάσεως, χωρίς να εκθέσει λεπτομερώς τους επί της ουσίας λόγους. Έξι μήνες αργότερα, με το από 13 Απριλίου 2011 έγγραφο του δικηγόρου της, αιτιολόγησε την αίτησή της επανεξετάσεως.

23 Η V. L. B. Dupuy διατείνεται, μεταξύ άλλων, ότι ουδέποτε της κοινοποιήθηκε η εις βάρος της εκδοθείσα ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής. Διευκρινίζει ότι έπαψε να διαμένει στην υποδειχθείσα από την eco cosmetics διεύθυνση από τον Οκτώβριο του 2009 και έλαβε γνώση της εν λόγω διαταγής πληρωμής μόνον μέσω της τράπεζάς της στις 23 Ιουλίου 2010.

Υπόθεση C-120/13

24 Η Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH, τράπεζα αυστριακού δικαίου, ζήτησε από το αιτούν δικαστήριο την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής κατά της T. Bonchyk, κατοίκου Γερμανίας.

25 Στις 2 Σεπτεμβρίου 2010, το Amtsgericht Wedding εξέδωσε τη ζητηθείσα ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής και επιχείρησε ανεπιτυχώς, δύο φορές, να την κοινοποιήσει ταχυδρομικώς στις διευθύνσεις τις οποίες υπέδειξε η εν λόγω τράπεζα.

26 Μεταγενέστερα, η ίδια τράπεζα υπέδειξε άλλη διεύθυνση στην οποία κοινοποιήθηκε η επίμαχη ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής με κατάθεση σε γραμματοκιβώτιο την 1η Φεβρουαρίου 2011.

27 Στις 10 Μαρτίου 2011, το Amtsgericht Wedding κήρυξε την εν λόγω διαταγή πληρωμής εκτελεστή.

28 Με τηλεομοιοτυπία της 1ης Ιουνίου 2011, η T. Bonchyk αμφισβήτησε την εις βάρος της εκδοθείσα ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής. Ισχυρίστηκε ότι κατά τύχη μόνον έλαβε γνώση της εν λόγω διαταγής πληρωμής και ότι, μετά το 2009, δεν έμενε πλέον στη διεύθυνση στην οποία κοινοποιήθηκε η διαταγή πληρωμής.

29 Με το από 17 Ιουνίου 2011 έγγραφο, το Amtsgericht Wedding επισήμανε στην T. Bonchyk ότι η δήλωση αντιρρήσεως ήταν εκπρόθεσμη και, στο στάδιο αυτό, ήταν μόνο δυνατή αίτηση επανεξετάσεως βάσει του άρθρου 20 του κανονισμού 1896/2006. Με το από 24 Ιουνίου 2011 έγγραφο του δικηγόρου της, η ενδιαφερόμενη υπέβαλε αίτηση επανεξετάσεως.

30 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Amtsgericht Wedding αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα, τα οποία έχουν την ίδια διατύπωση στις υποθέσεις C-119/13 και C-120/13, πλην του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος που αφορά μόνο την υπόθεση C-119/13:

«1) Έχει ο κανονισμός 1896/2006 […] την έννοια ότι ο καθού μπορεί να ζητήσει την επανεξέταση, από τον δικαστή, της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και σε περίπτωση που δεν του έχει κοινοποιηθεί ή δεν του έχει κοινοποιηθεί νομίμως η διαταγή πληρωμής; Είναι, συναφώς, δυνατή η αναλογική εφαρμογή, ιδίως του άρθρου 20, παράγραφος 1, ή του άρθρου 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 1896/2006;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

Αν δεν έχει κοινοποιηθεί ή δεν έχει κοινοποιηθεί νομίμως η διαταγή πληρωμής στον καθού, οφείλει αυτός να τηρήσει ορισμένη προθεσμία για την υποβολή της αιτήσεώς του επανεξετάσεως; Πρέπει, συναφώς, να στηριχθεί ιδίως στο άρθρο 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 1896/2006;

3) Περαιτέρω, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

Ποιες είναι οι δικονομικές έννομες συνέπειες σε περίπτωση αποδοχής της αιτήσεως επανεξετάσεως; Είναι, στο πλαίσιο αυτό, δυνατή ιδίως η αναλογική εφαρμογή του άρθρου 20, παράγραφος 3, ή του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006;»

31 Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 8ης Απριλίου 2013 αποφασίστηκε η ένωση και συνεκδίκαση των υποθέσεων C-119/13 και C-120/13 προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

32 Εκ προοιμίου, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου την οποία θεσπίζει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, στο Δικαστήριο απόκειται να δώσει στο εθνικό δικαστήριο μια χρήσιμη απάντηση που να του παρέχει τη δυνατότητα επιλύσεως της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό, στο Δικαστήριο απόκειται, ενδεχομένως, να αναδιατυπώσει τα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί. Συγκεκριμένα, αποστολή του Δικαστηρίου είναι να ερμηνεύει όλες τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που έχουν ανάγκη τα εθνικά δικαστήρια προκειμένου να αποφανθούν επί των διαφορών των οποίων έχουν επιληφθεί, ακόμη και όταν οι διατάξεις αυτές δεν αναφέρονται ρητώς στα ερωτήματα που του υποβάλλουν τα δικαστήρια αυτά (απόφαση Worten, C-342/12, EU:C:2013:355, σκέψη 30 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

33 Κατά συνέπεια, ακόμα και αν, από τυπικής απόψεως, τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν κυρίως την ερμηνεία του άρθρου 20 του κανονισμού 1896/2006, το γεγονός αυτό δεν εμποδίζει το Δικαστήριο να παράσχει στο εθνικό δικαστήριο όλα τα ερμηνευτικά στοιχεία του δικαίου της Ένωσης που μπορεί να είναι χρήσιμα για την εκδίκαση των υποθέσεων των κύριων δικών. Συναφώς, απόκειται στο Δικαστήριο να εξαγάγει, από το σύνολο των στοιχείων που του παρέχει το εθνικό δικαστήριο και ιδίως από την αιτιολογία των αποφάσεων περί παραπομπής, εκείνα τα στοιχεία του εν λόγω δικαίου που χρειάζονται ερμηνεία, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου των διαφορών (απόφαση Worten, EU:C:2013:355, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

34 Εν προκειμένω, από τις δικογραφίες τις οποίες έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι το αιτούν δικαστήριο δεν αποκλείει την εφαρμογή, στις περιστάσεις των υποθέσεων των κύριων δικών, της διαδικασίας δηλώσεως αντιρρήσεων των άρθρων 16 και 17 του κανονισμού 1896/2006. Εξάλλου, η Ελληνική και η Ιταλική Κυβέρνηση θεωρούν ότι οι διατάξεις αυτές είναι οι μόνες που μπορούν να εφαρμοσθούν στις περιστάσεις των υποθέσεων των κύριων δικών.

35 Η ερμηνεία των άρθρων 18 και 19 του κανονισμού αυτού είναι επίσης λυσιτελής στο πλαίσιο των υποθέσεων των κύριων δικών, δεδομένου ότι οι ευρωπαϊκές διαταγές πληρωμής κηρύχθηκαν εκτελεστές από το αιτούν δικαστήριο.

36 Υπό τις περιστάσεις αυτές, για να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, πρέπει να αναδιατυπωθεί το πρώτο ερώτημα ως αφορών, κατ' ουσίαν, το κατά πόσον ο κανονισμός 1896/2006 έχει την έννοια ότι οι διαδικασίες για τις οποίες γίνεται λόγος στα άρθρα 16 έως 20 του κανονισμού

αυτού έχουν εφαρμογή όταν προκύπτει ότι διαταγή πληρωμής δεν επιδόθηκε ή δεν κοινοποιήθηκε κατά τρόπο συνάδοντα προς τις ελάχιστες προδιαγραφές που τίθενται στα άρθρα 13 έως 15 του εν λόγω κανονισμού.

37 Συναφώς, επισημαίνεται, προκαταρκτικώς, ότι από τα άρθρα 12, παράγραφος 5, και 13 έως 15 του κανονισμού 1896/2006 προκύπτει ότι κάθε διαταγή πληρωμής την οποία αφορά ο κανονισμός αυτός πρέπει να αποτελέσει το αντικείμενο επιδόσεως ή κοινοποιήσεως η οποία, σύμφωνα με έναν από τους τρόπους που περιγράφονται στα εν λόγω άρθρα 13 έως 15, να συνάδει προς τις επιβαλλόμενες με τον κανονισμό αυτό ελάχιστες προδιαγραφές. Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 36 έως 41 των προτάσεών του, σε περίπτωση μη τηρήσεως των ελάχιστων αυτών προδιαγραφών, διακυβεύεται η ισορροπία μεταξύ των σκοπών, τους οποίους επιδιώκει ο κανονισμός 1896/2006, της ταχύτητας και της αποτελεσματικότητας, αφενός, και του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας, αφετέρου.

38 Όσον αφορά, πρώτον, την τυχόν εφαρμογή της διαδικασίας δηλώσεως αντιρρήσεων των άρθρων 16 και 17 του κανονισμού 1896/2006, διευκρινίζεται ότι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 24 του εν λόγω κανονισμού, η δήλωση αντιρρήσεων είναι το σύνηθες μέσο το οποίο περατώνει τη διαδικασία της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και συνεπάγεται την αυτόματη μετάβαση της υποθέσεως σε τακτική αστική διαδικασία.

39 Συγκεκριμένα, εφόσον οι οφειλές που αποτελούν την αφετηρία της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής αμφισβητούνται μέσω δηλώσεως αντιρρήσεων, η ειδική διαδικασία την οποία διέπει ο κανονισμός 1896/2006 δεν εφαρμόζεται πλέον, δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του εν λόγω κανονισμού, η εν λόγω διαδικασία έχει αποκλειστικώς ως αντικείμενο «την απλούστευση, επιτάχυνση και μείωση των εξόδων της εκδίκασης διαφορών για διασυνοριακές υποθέσεις όσον αφορά μη αμφισβητούμενες χρηματικές αξιώσεις».

40 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού 1896/2006, ο καθού μπορεί να υποβάλει δήλωση αντιρρήσεων κατά της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ενώπιον του δικαστηρίου προελεύσεως χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο F, το οποίο του παρέχεται μαζί με το τυποποιημένο έντυπο Ε που περιέχει τη διαταγή πληρωμής. Η δήλωση αντιρρήσεων πρέπει να αποστέλλεται εντός 30 ημερών από την ημερομηνία επιδόσεως ή κοινοποιήσεως της διαταγής στον καθού.

41 Ωστόσο, καθόσον η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δεν επιδόθηκε ή δεν κοινοποιήθηκε κατά τρόπο συνάδοντα προς τις θεσπιζόμενες στα άρθρα 13 έως 15 του κανονισμού 1896/2006 ελάχιστες προδιαγραφές, ο καθού δεν λαμβάνει τα αναφερθέντα στη σκέψη 40 της παρούσας αποφάσεως έντυπα και, επομένως, δεν πληροφορείται νομοτύπως την ύπαρξη και τη βάση της εις βάρος του εκδοθείσας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Στην περίπτωση αυτή, ο καθού δεν έχει κατ' ανάγκη όλες τις χρήσιμες πληροφορίες βάσει των οποίων μπορεί να αποφασίσει αν θα αντιταχθεί στην εν λόγω διαταγή πληρωμής.

42 Η κατάσταση αυτή δεν συνάδει με τα δικαιώματα άμυνας, οπότε δεν τίθεται θέμα εφαρμογής της διαδικασίας δηλώσεως αντιρρήσεων των άρθρων 16 και 17 του κανονισμού 1896/2006 υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης.

43 Δεύτερον, διευκρινίζεται ότι, ελλείψει επιδόσεως ή κοινοποιήσεως συνάδουσας προς τις θεσπιζόμενες στα άρθρα 13 έως 15 του κανονισμού 1896/2006 ελάχιστες προδιαγραφές, η προθεσμία υποβολής δηλώσεως αντιρρήσεων για την οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού δεν αρχίζει να κινείται, οπότε τίθεται εν αμφιβόλω το κύρος των διαδικασιών που εξαρτώνται από την πάροδο της εν λόγω προθεσμίας, όπως η κήρυξη της εκτελεστότητας του άρθρου 18 του εν λόγω κανονισμού ή η αίτηση επανεξετάσεως του άρθρου 20 του κανονισμού αυτού, ακόμα και αν έχουν ήδη κινηθεί.

44 Όσον αφορά ειδικότερα τη διαδικασία επανεξετάσεως, υπενθυμίζεται ότι η διαδικασία αυτή λαμβάνει χώρα, όπως επισημαίνεται στον τίτλο του άρθρου 20 του κανονισμού 1896/2006, μόνον «σε εξαιρετικές περιστάσεις», προβλεπόμενες εξαντλητικώς στο άρθρο αυτό, η δε έλλειψη επιδόσεως ή κοινοποιήσεως δεν αποτελούν μέρος των εν λόγω εξαιρετικών περιστάσεων.

45 Εν πάση περιπτώσει, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 26 του κανονισμού 1896/2006, κάθε δικονομικό ζήτημα το οποίο δεν ρυθμίζεται ρητώς με τον κανονισμό αυτό «διέπεται από το εθνικό δίκαιο», οπότε, στην περίπτωση αυτή, αποκλείεται εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού κατ' αναλογία.

46 Ωστόσο, εν προκειμένω, ο κανονισμός 1896/2006 δεν αναφέρει τίποτα για τα τυχόν ένδικα μέσα που έχει ο καθού, παρά μόνον όταν προκύπτει, μετά την κήρυξη εκτελεστής ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, ότι η διαταγή αυτή πληρωμής δεν επιδόθηκε ή δεν κοινοποιήθηκε κατά τρόπο συνάδοντα προς τις ελάχιστες προδιαγραφές που τίθενται με τα άρθρα 13 έως 15 του κανονισμού αυτού.

47 Συνεπώς, στην περίπτωση αυτή, τα εν λόγω δικονομικά ζητήματα εξακολουθούν να διέπονται από το εθνικό δίκαιο κατά το άρθρο 26 του κανονισμού 1896/2006.

48 Εν πάση περιπτώσει, τονίζεται ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 43 της παρούσας αποφάσεως, όταν ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δεν επιδόθηκε ή δεν κοινοποιήθηκε κατά τρόπο συνάδοντα προς τις ελάχιστες προδιαγραφές που θεσπίζονται με τα άρθρα 13 έως 15 του κανονισμού 1896/2006, δεν μπορεί να τύχει της εφαρμογής της διαδικασίας εκτελέσεως του άρθρου 18 του εν λόγω κανονισμού. Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί άκυρη η κήρυξη της εκτελεστότητας της εν λόγω διαταγής πληρωμής.

49 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 1896/2006 έχει την έννοια ότι οι διαδικασίες τις οποίες αφορούν τα άρθρα 16 έως 20 του κανονισμού αυτού δεν εφαρμόζονται όταν προκύπτει ότι ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δεν επιδόθηκε ή δεν κοινοποιήθηκε κατά τρόπο συνάδοντα προς τις ελάχιστες προδιαγραφές που θεσπίζονται με τα άρθρα 13 έως 15 του εν λόγω κανονισμού. Όταν η εν λόγω παρατυπία προκύπτει μόνον μετά την κήρυξη της εκτελεστότητας της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, ο καθού έχει τη δυνατότητα να καταγγείλει την παρατυπία αυτή, η οποία, εφόσον αποδειχθεί προσηκόντως, συνεπάγεται την ακυρότητα της εν λόγω κηρύξεως της εκτελεστότητας.

Επί του δευτέρου και τρίτου ερωτήματος

50 Δεδομένης της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο και στο τρίτο ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

51 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους των κύριων δικών τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαίνεται:

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας διαταγής πληρωμής, έχει την έννοια ότι οι διαδικασίες τις οποίες αφορούν τα άρθρα 16 έως 20 του κανονισμού αυτού δεν εφαρμόζονται όταν προκύπτει ότι ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δεν επιδόθηκε ή δεν κοινοποιήθηκε κατά τρόπο συνάδοντα προς τις ελάχιστες προδιαγραφές που θεσπίζονται με τα άρθρα 13 έως 15 του εν λόγω κανονισμού.

Όταν η εν λόγω παρατυπία προκύπτει μόνον μετά την κήρυξη της εκτελεστότητας της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, ο καθού έχει τη δυνατότητα να καταγγείλει την παρατυπία αυτή, η οποία, εφόσον αποδειχθεί προσηκόντως, συνεπάγεται την ακυρότητα της εν λόγω κηρύξεως της εκτελεστότητας.

(υπογραφές)